

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

เสริมสร้างธรรมาภิบาล พัฒนางานสู่สากล

รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๒

เรื่องที่ ๑๓

หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนละเลยการดูแลรักษาคลองและลำกระโดงสาธารณะ

ผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่า หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนละเลยในการดูแลคลองและลำกระโดงสาธารณะ ไม่จัดสรรงบประมาณในการดูแลรักษาคลองและลำกระโดงสาธารณะปล่อยให้ตื้นเขิน ไม่มีนโยบายอนุรักษ์คูคลองสาธารณะ เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมของท้องถิ่น สร้างถนนข้ามคลองโดยใช้ท่อวางลอดมีขนาดไม่เหมาะสมกับขนาดของคลองก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วม ปล่อยให้บ้านจัดสรรปล่อยน้ำเสียที่ไม่มีการบำบัดลงสู่คลองสาธารณะ ทั้งนี้ ตัวอย่างคลองสาธารณะ ดังนี้ คลองตาเส็ง คลองตานาค คลองตาม้วน คลองตาสาห่วย (ศาลา) คลองตาเลื่อน คลองตาที คลองตารูน คลองตาปูน

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนร่วมกับผู้ร้องเรียน หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียน และผู้นำท้องถิ่น ปรากฏข้อเท็จจริงเบื้องต้น ดังนี้

๑. กรณีลำคลองหรือลำกระโดงสาธารณะมีสภาพตื้นเขิน หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์เรือขุดลอกคลองเข้าดำเนินการขุดลอกคลองสาธารณะในบริเวณลำคลอง ลำกระโดงสาธารณะ ที่ตื้นเขิน แต่อาจต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเนื่องจากมีเรือขุดลอกเพียง ๑ ลำ

๒. กรณีการปล่อยน้ำเสียของหมู่บ้าน หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนจะดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำในบริเวณดังกล่าวว่ามีค่าเกินมาตรฐานหรือไม่ แล้วรายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป

๓. กรณีการร้องเรียนการวางท่อที่มีขนาดเล็กกว่าลำคลอง ทำให้น้ำไหลผ่านไม่สะดวก ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ท่อลอดมีขนาดประมาณ ๑ เมตร ซึ่งมีขนาดเพียงพอต่อการไหลผ่านของน้ำ แต่ผู้ร้องเรียนมีความเห็นว่าการใช้ท่อกลมจะทำให้มีการหน่วงในการไหลผ่านของน้ำ ควรใช้ท่อสี่เหลี่ยมซึ่งจะทำให้น้ำไหลผ่านสะดวกมากกว่า

๔. จากการลงพื้นที่ได้พบว่ามี การก่อสร้างอาคารรุกล้ำลำกระโดงสาธารณะ หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนอ้างว่าจะดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และรายงานผลการดำเนินการให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป

เจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ต่อมา หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและจัดส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนโดยสรุปว่า หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาตาม ประเด็นที่ร้องเรียน ดังนี้

๑. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำบริเวณที่ถูกร้องเรียนโดยการตรวจวัดคุณภาพน้ำด้วยเครื่องตรวจน้ำ ผลการตรวจสอบน้ำไม่พบค่าที่เกินมาตรฐาน

๒. การวางท่อกลมเพื่อทำถนนข้ามลำกระโดงสาธารณะได้ตรวจสอบพบว่า เจ้าของที่ดินวางแปลนตรงข้ามลำกระโดงสาธารณะได้วางท่อกลมขนาด ๑ เมตร และทำถนนข้ามลำกระโดงสาธารณะเพื่อเข้าไปถมที่ดินว่างเปล่าซึ่งเป็นร่องสวน โดยท่อกลมขนาด ๑ เมตร มีขนาดเพียงพอให้น้ำไหลเข้าออกได้อย่างสะดวก

๓. กรณีการสร้างอาคาร (รีสอร์ท) รุกล้ำลำกระโดงสาธารณะประโยชน์ หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้ออกคำสั่งแจ้งให้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว

๔. กรณีคลองและลำกระโดงสาธารณะประโยชน์ต้นเขิน คลองและลำกระโดงสาธารณะประโยชน์ในพื้นที่ถูกร้องเรียนส่วนใหญ่มีสภาพต้นเขิน เนื่องจากสภาพตามธรรมชาติ เช่น การตกตะกอน การชะล้างหน้าดินลงสู่คูคลอง หรือการทิ้งสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ประกอบกับสภาพวิถีชีวิตปัจจุบันเส้นทางการคมนาคมมีการตัดถนนผ่านทับเส้นทางน้ำหลายสาย การขนถ่ายสินค้าเกษตร พืชสวน ประชาชนใช้ทางบกเป็นหลักทำให้การสัญจรทางน้ำหายไป ส่งผลทำให้การระบายน้ำขึ้น-ลง ไม่สะดวก ทั้งนี้ หน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญในกรณีปัญหาคลองและลำกระโดงสาธารณะประโยชน์ต้นเขิน จึงบรรจุแผนโครงการขุดลอกคลองไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) และหน่วยงานผู้ถูกร้องเรียนได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความอนุเคราะห์เรือขุดลอกคลองเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ในบริเวณที่ร้องเรียนแล้ว

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายข้างต้นแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อนอย่างเหมาะสมแล้ว ตามมาตรา ๓๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีคำวินิจฉัยให้ยุติเรื่องร้องเรียน